Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 44. kalendářní týden, 26. října – 1. listopadu 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, 26 October – 1 November 2024, week 44

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj: *https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-26-october-1-november-2024-week-44*

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

1. Závažné záplavy ve východním Španělsku, 2024
2. Klasifikace variant SARS-CoV-2
3. Ptačí chřipka A(H5N1) u lidí - Spojené státy americké, 2024
4. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024
5. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Francie 2024
6. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024
7. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024
8. Virus Oropouche – americké země, 2024

1. Závažné záplavy ve východním Španělsku, 2024

Bleskové povodně ve dnech 29. a 30. října 2024 v oblasti východního Španělska způsobily významné škody. Nejvíce zasaženými oblastmi jsou autonomní oblast Valencie a Castilla La-Mancha. Dalšími oblastmi potýkajícími se s následky povodní jsou autonomní oblasti Murcie a Andalusie. K vydání tohoto reportu bylo hlášeno 96 potvrzených úmrtí. Španělská vláda vytvořila krizovou radu.

ECDC hodnocení: Povodně jsou nejčastějším typem přírodních katastrof v Evropě. Bleskové povodně je obtížné předvídat a vedou ke značným škodám. Vzhledem ke změně klimatu se vyskytují mnohem častěji a je předpokládán jejich vyšší výskyt i do budoucna. Ve Španělsku probíhají záchranné operace a evakuace osob.

2. Klasifikace variant SARS-CoV-2

Od poslední aktualizace 27. srpna nebyly k 25. říjnu 2024 provedeny žádné změny v klasifikaci variant ECDC pro varianty vzbuzující obavy (VOC), varianty zájmu (VOI), sledované varianty (VUM) a deeskalované varianty.

Podíly VOI v EU/EHP za týdny 40-41 na základě hlášení z osmi v současné době vykazujících zemí:
- KP.3: 59,5 % (rozmezí: 39,8-72,7 %, IQR: 51,1-62,9 %)
- BA.2.86: 17,6 % (rozmezí: 5,5-32,7 %, IQR: 19,3-23,7 %)

Podíly VUM v EU/EHP za týdny 40-41 na základě hlášení z osmi vykazujících zemí:
- XEC: 24,5 % (rozmezí: 13,8-29,1 %, IQR: 20,2-27,8 %)

Výpočty vycházejí z údajů nahlášených do GISAID ke dni 21. října 2024. Je nepravděpodobné, že by byly současné cirkulující varianty klasifikované jako VOI nebo VUM, spojeny se zvýšením závažnosti infekce (ve srovnání s dříve cirkulujícími variantami) nebo se snížením účinnosti vakcíny proti závažnému průběhu onemocnění. Závažné příznaky by se však mohly objevit u starších osob, osob se základními onemocněními a dříve neinfikovaných osob. Proti závažnějšímu průběhu onemocnění chrání očkování, i když ochranný účinek časem slábne. Přesto je nadále důležité očkování jedinců s vysokým rizikem závažných následků (např. starších osob).

3. Ptačí chřipka A(H5N1) u lidí - Spojené státy americké, 2024

Od poslední aktualizace 24. října 2024 byly ve Spojených Státech hlášeny 3 nové případy ptačí chřipky A (H5) ve státě Washington. U všech tří případů došlo k přenosu onemocnění v souvislosti s prací s nakaženou drůbeží.

Od začátku roku 2024 bylo hlášeno k 30. říjnu 2024 ve Spojených Státech celkem 39 případů lidské nákazy virem ptačí chřipky A (H5). Celkem 20 případů bylo nakaženo v souvislosti s kontaktem s nakaženým nebo suspektně nakaženým skotem, 18 osob onemocnělo po expozici s infekčními zvířaty na drůbežích farmách. U jednoho nakaženého není příčina nákazy známá.

Na základě hodnocení americké CDC je riziko nákazy pro obecnou populaci nízké. Ve vyšším riziku přenosu infekce zůstávají osoby, které jsou v rámci svého zaměstnání vystaveni práci s drůbeží, skotem nebo potenciálně nakaženými domácími zvířaty.

4. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024

Od začátku roku 2024 byly k 30. říjnu 2024 do TESSY hlášeny případy nákazy virem západonilské horečky (WNV) ze 14 zemí EU/EHP (Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Maďarsko, Rumunsko, Francie, Německo, Itálie, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko) a z pěti zemí sousedních s EU (Albánie, Kosovo*, Severní Makedonie, Srbsko a Turecko). Do 2. října 2024 nahlásily evropské země do systému TESSy celkem 1 202 autochtonních přenosů WNV a 88 úmrtí.

Další informace, včetně map a přehledu, jsou k dispozici online v týdenní zprávě ECDC o sledování infekcí vyvolaných virem západonilské horečky: https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nilefever

5. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Francie 2024

Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové případy horečky dengue.
V roce 2024 bylo k 30. říjnu v kontinentální Francii hlášeno 82 případů lokálně získané horečky dengue. Případy byly hlášeny z následujících departementů: Alpes-Maritimes (19 případů), Drôme (2 případy), Hérault (3 případy), Pyrénées-Orientales nebo Lozère (2 případy), Vaucluse (18 případů) a Var (38 případů). Probíhá šetření a provádějí se opatření na kontrolu vektorů. Francouzská Národní agentura pro veřejné zdraví aktualizuje informace o nových případech horečky dengue svých webových stránkách každou středu.

6. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024

Epidemiologická situace v cirkulaci viru opičích neštovic (MPXV) clade I a clade II se během uplynulého týdne výrazně nezměnila. K 30. říjnu 2024 Německo potvrdilo první případ importovaného Mpox clade 1b ze Rwandy. Ze zemí, které již dříve hlásily případy vyvolané MPXV clade Ib, byly hlášeny v uplynulém týdnu nové případy z Demokratické republiky Kongo, Burundi, Keni a Ugandy.

Ve Švédsku, Thajsku a Indii (země mimo Afriku, kde byl zjištěn MPXV clade I) nebyl hlášen žádný sekundární přenos MPXV clade Ib.
ECDC pečlivě sleduje a vyhodnocuje epidemiologickou situaci, další související informace lze nalézt v Rychlém hodnocení rizik ECDC zveřejněném 16. srpna (Risk assessment for the EU/EEA of the mpox epidemic caused by monkeypox virus clade I in affected African countries). Nejnovější zprávy ECDC o epidemiologických změnách v Evropě a doporučení zde

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 a stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

7. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024

Dne 27. září 2024 bylo ve Rwandě hlášeno první ohnisko onemocnění vyvolaných virem Marburg (MVD).

Od 25. října 2024 bylo hlášeno k 30. říjnu 2024 celkem 66 případů MVD, z toho u 49 došlo k vyléčení, 15 osob zemřelo. Na základě dostupných údajů pochází všechny případy onemocnění z jednoho ohniska, byly hospitalizovány v několika nemocnicích.

Dne 6. října 2024 bylo zahájeno očkování zdravotnických pracovníků v rámci otevřené studie ve fázi 2 vakcínou proti Marburgu, kterou poskytl Sabin Vaccine Institute (700 dávek). Zavádí se řada kontrolních opatření, včetně výstupní kontroly na letišti, zákazu návštěv pacientů v nemocnicích, posílení protokolů o prevenci a kontrole infekcí v nemocnicích a opatření k omezení kontaktu s mrtvými těly.

ECDC zveřejnilo 10. října 2024 stručné hodnocení hrozeb pro EU/EHP. Celkové riziko pro občany EU/EHP, kteří navštíví Rwandu nebo v ní žijí je hodnoceno jako nízké. V případě importu případů MVD do EU/EHP je pravděpodobnost dalšího přenosu považována za velmi nízkou a související dopad za malý. Celkové riziko pro EU/EHP je proto hodnoceno jako nízké.

8. Virus Oropouche – americké země, 2024

Od poslední aktualizace zahrnující data od 35. KT (končící 31. 8. 2024) do 40.KT (končící 5. října 2024) bylo potvrzeno 386 nových případů viru Oropouche z Brazílie (327), Kuby (49), Peru (6), Ekvádoru (2) a Guyany (2).

V letošním roce bylo k 40. KT (končící 5. října 2024) kumulativně potvrzeno 10 275 případů a to z Brazílie (8 258), Peru (936), Kuby (555), Bolívie (356), Kolumbie (74), Ekvádoru (2) a Guyany (2). Z těchto případů byly hlášeny dvě úmrtí z Brazílie. Ze Spojených Států (90) a Kanady (2) bylo hlášeno celkem 92 případů onemocnění spojené s cestovatelskou anamnézou na Kubu.

Riziko infekce virem Oropouche pro občany EU/EHP cestujících do amerických zemí, v kterých je zaznamenán přenos těchto onemocnění, je hodnoceno jako střední. Riziko nákazy v zemích EU/EHP je považováno za nízké.